

Money, money, money ... Must be funny ... In the rich mans world ...
Money, money, money...Always sunny ... In the rich mans world ...

Svetovna banka za revne opredeljuje ljudi, ki morajo živeti z manj kot 2 dolarjema na dan, **ekstremno revni pa so tisti, ki si na dan lahko »privoščijo« maksimalno 1 dolar.** Sam v tej definiciji revščine sicer pogrešam upoštevanje standarda v državi (cene osnovnih življenjskih potrebščin itd.). Pa vseeno - če dva dolarja pomnožimo s 30, vidimo, da reven človek v enem mesecu ne porabi več kot 60 dolarjev (t.j. 44,2 EUR).

Povprečen avstralski najstnik, recimo mu Kyle, ima 40 dolarjev žepnine. Samo 40 dolarjev?? Seveda, ampak 40 dolarjev na teden! To pomeni dobrih 160 dolarjev mesečno. Pa še nekaj je pomembno – ne gre za denar, s katerim bi si mogli najstniki zagotoviti eksistenco – vse kar potrebujejo, jim, navadno zelo (preveč?) velikodušno zagotavljajo starši! Torej imajo vsak mesec dobrih 160 dolarjev čisto zase. Pa so zato **srečni in hvaležni? Niti najmanj.** Tipičen dan avstralskega najstnika izgleda približno tako: zjutraj se zbudi ves nesrečen, ker mora že pet let spati na isti postelji. Nikakor ne more razumeti, zakaj mu starši vendar ne kupijo nove! Po možnosti širše in udobnejše, kot je ta – da se bo lahko občasno odločil in spal na postelji obrnjen horizontalno. V kopalnici nato naleti na novo težavo – tudi nove zobne ščetke mu starši še niso kupili. Spet bo moral uporabiti staro – saj veste, tisto, ki sploh ni na baterije! Za Kyle-a je zelo stresna tudi vožnja v šolo – pogosto se namreč zgodi, da ga mlajši brat prehitel in mu »ukrade« mesto na sprednjem sedežu. Tako mora Kyle sedeti na zadnjem sedežu - nezaslišano! Če pa mu že uspe prehiteti mlajšega brata, ga na sprednjem sedežu čaka mukotrpnih 20 minut, saj se hoče njegova mama, ki otroka pelje v šolo, ves čas pogovarjati. Obup! Vse skupaj je še hujše zaradi družinskega avtomobila – vozijo se namreč v stari Toyota Corolli iz poznih devetdesetih let. Res prava sramota za Kyle-a! Ko končno izstopi iz sramotnega avtomobila, ga čaka še dolgih 125 korakov do svojega razreda. Po napornem dnevu v šoli pa je Kyle proti svoji volji prisiljen nesti nakupovalne vrečke vso pot od dvorišča do kuhinje! Včasih se zgodi celo, da ga v kuhinji ne čaka pripravljena sendvič s kikirikijevim maslom – neverjetno! Popoldanske ure Kyle preživi v obupovanju, saj njegov ima i-Pod le en GB kapacitete in tako ne more imeti na njem shranjene celotne zbirke glasbe. Prav tako pa je tudi njegov mobilni telefon precej zastarel – na njem sploh ni MP3 predvajalnika! Da bi se potolažil, se Kyle usede pred računalnik, kjer pa zopet postane otožen, saj mu že tri dni uspelo priti na drugo stopnjo najnovejše računalniške igrice. In spet bo v razredu izpadel totalna zguba! Ni druge možnosti, kot da prisili starše, da mu kupijo Playstation 3 – saj je vendar že nekaj tednov na trgu! Naj bo vsaj v tem med prvimi, če že nobeden izmed sedmih parov superg ne pripada najboljši (tudi najdražji, a to ni pomembno) znamki. Ko pa se vse zaroti proti Kyle-u, pa mora, potem ko naredi domačo nalogo (in preden sme gledati televizijo!), še pomiti posodo. To je zgodba o povprečnem avstralskem najstniku. Mogoče vse ni tipično tudi za Slovenijo, pa vseeno – kar grozljivo se počutim, ko pomislim, da se študenti, ki večinoma dobimo nekaj (če ne drugega npr. hrano čez vikend) še od staršev, pritožujemo, če imamo »le« 200 EUR štipendije. Seveda je za to v veliki meri odgovorna adaptacija – vajeni smo razmeroma lagodnega življenja, zato se nam zdi samoumevno, da imamo v hladilniku nekaj za pod zob, v omari različna oblačila, v žepu (pri puncah v torbici) mobilni telefon... Pa je povsod tako?? Ni! Poglejmo npr. (sicer izmišljen, a vseeno zelo realen) primer sudanskega dečka Mulumbe. **Ne pritožuje se zaradi šole**

– ker njegova družina ni dovolj premožna, da bi ga tja sploh poslala. Ne pritožuje se niti zaradi slabe izbire hrane v hladilniku – hladilnika namreč sploh nimajo. Presenetljivo, glede na to, da je v Sudanu zelo vroče. Ah ja, seveda – saj vendar nimajo elektrike! Mulumba ni razočaran nad zastarelostjo svojih igrac, saj igre skorajda ne pozna. Večinoma mora delati, da družina lahko preživi. Še bi lahko našteval, a mislim, da si je vsak že ustvaril sliko. Pa je Mulumba izjema? Žal ne! Podatki svetovne banke kažejo, da je revnih 32%, kriterij za ekstremno revščino (manj kot 1 dolar na dan) pa izpolnjuje 21% ljudi na našem planetu. Zgornji procenti seveda veljajo za t.i. materialno revščino. Ta pa žal ni edina oblika revščine na našem planet. Prav tako problematična je tudi t.i. socialna (nekateri ji rečejo tudi duhovna) revščina. Nanaša pa se nanaša na osamljenost, depresivnost, odvisnost, samomorilnost... Verjetno ni treba poudarjati, da ta revščina pesti ravno t.i. razviti, zahodni svet. Eden izmed pojavov socialne revščine je tudi t.i. najstniška afluenca oz. v originalu teenage affluenza . Gre za neologizem, narejen z združitvijo besed affluence (izobilje, bogastvo) in influenza (gripa). **Afluenca je občutek napetosti, anksioznosti in neizpoljenosti življenja, ki nastane kot posledica nezadržne težnje po ekonomski rasti in napredku ter pehanju za denarjem.** V najstniški obliki se kaže predvsem v materialističnem razmišljanju in želji, da bi imeli najnovejše, najmodernejše računalnike, oblačila, avtomobile... Tipičen primer z afluenco »okuženega« najstnika je zgoraj omenjeni Kyle. Kot ugotavljata Hamilton in Denniss (2005), se je v zadnjih dvajsetih letih podvojil avstralski BDP, ljudje pa niso nič bolj srečni. Prej nasprotno. Pojavlja se vse več stresa, ljudje so si vse bolj odtujeni med sabo, imajo vse več duševnih motenj... Svoje težave pa »utapljajo« v alkoholu in ostalih drogah.

Pa se preselimo spet v Slovenijo. Tudi pri nas zadnje čase vse več poročajo o visoki, včasih celo izjemni gospodarski rasti, česar sem seveda zelo vesel, toda... Se bo tudi pri nas povečala odtujenost? Bomo še bolj pod stresom? Bo narasel alkoholizem? Upam, da ne! **Če gospodarski napredek s sabo nujno prinese tudi preokupacijo z denarjem, pretirano potrošništvo, deloholizem in neodgovorno ravnanje do okolja, potem se sprašujem, če se to sploh splača.** Mislim, da materialno bogastvo ne more odtehtati socialne revščine. Upam, da ni prepozno in da se še lahko zaščitimo pred izbruhom pandemije affluence. In kakšno je cepivo? Verjetno bi bila uspešna preventiva že preusmeritev pozornosti z denarja na ljudi. **Vsi vemo, da je dober prijatelj vreden več od sedmice na lotu.** Eva Černe nam v svoji pesmi pravi, naj verjamemo v čudeže smehljaja. Prav ima, nasmeh lahko čudežno polepša naš dan, **zato se čim večkrat nasmehujemo sočloveku - tudi nezancu na ulici.**

Klemen Čeligoj

V Sloveniji vsakih pet minut nekdo potrebuje kri. Ne razsipajte je na cesti, pazite, kako vozite, kri pa raje podarite in postanite eden izmed 100.000 krvodajalcev v Sloveniji. 7